

Jak funguje skautská výchova?

Posláním skautské výchovy je “podporovat rozvoj osobnosti mladých lidí; jejich duchovních, mravních, intelektuálních, sociálních a tělesných schopností tak, aby byli po celý život připraveni plnit povinnosti k nejvyšší Pravdě a Lásce; sobě samým; bližním, vlasti, celému lidskému společenství a přírodě” (Stanovy Junáka – českého skauta)

Základními kameny skautské činnosti jsou 3 principy: povinnost nejvyšší Pravdě a Lásce, povinnost vůči ostatním, povinnost vůči sobě, které jsou vyjádřeny ve skautském slibu a zákonu (více viz Stanovy Junáka). Podobu skautské výchovy závazně charakterizuje skautská výchovná metoda, čítající osm vzájemně propojených bodů:

- [Slib a zákon](#)
- [Učení se zkušeností](#)
- [Družina](#)
- [Program osobního růstu](#)
- [Dospělí průvodci](#)
- [Symbolický rámec](#)
- [Příroda](#)
- [Zapojení do společnosti](#)

Skautská výchova probíhá **v oddílech**, jehož aktivity probíhají na schůzkách, výpravách, letní táborech a dalších aktivitách odrážejících poslání, principy a metodu. Oddíly jsou rozdělené **dle výchovných kategorií** na:

- benjamínky (5-7 let)
- vlčata, světlušky, u vodáků pak žabičky (8-10 let)
- skauty a skautky (11-14 let)
- rovery a rangers (15+)

Podoba činnosti v jednotlivých věkových kategoriích je dána primárně stupněm vývoje dle vývojové psychologie, nicméně vždy se opírá o výše zmíněné základní stavební kameny skautské výchovy – poslání, principy a metodu. Pro každou kategorii existují speciální výchovné nástroje podporující osobní růst, ale také například symbolický rámec a symbolika, nebo akcenty na jednotlivé prvky skautské výchovné metody.

Základním kompasem, který udává směr konkrétní činnosti v oddílech, jsou kompetence skautské výchovy. Pro každou výchovnou kategorii pak existují zpracované tzv. projevy kompetencí, dle kterých jsou následně tvořeny výchovné

nástroje popř. slouží vedoucím jako vodítko pro tvorbu programu. Mezi výchovné nástroje patří stezky, odborky, dále pak skautské závody a jiné akce, nebo skautské časopisy. Vše o daných výchovných kategoriích a nástrojích, které můžete využívat pro jejich všestranný rozvoj, naleznete zde:

- [Benjamínci](#)
- [Vlčata, světlušky, žabičky](#)
- [Skauti a skautky](#)
- [Roveři a rangers](#)

Rozšiřující, avšak strukturovaný, pohled na skautskou výchovu ti mohou nabídnout [Teze skautské výchovy](#). Ty pojmenovávají pedagogické principy, které jsou ideálním stavem v jednotlivých oblastech. Na základě tezí pak mohou být revidovány či tvořeny nástroje skautské výchovy a další podpůrné prostředky pro kvalitní český skauting.

Výše zmíněné je společné jádro, které dělá skautské oddíly skautskými. Podoba činnosti každého konkrétního oddílu je však specifická. Je dána například historií a tradicemi, specifickým zaměřením oddílu, přirozeně také osobností vedoucího ap. Mezi oddíly se specifickým rozšířením patří: [vodácké a oddíly](#) a [oddíly s rozšířenou náboženskou výchovou](#).